

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Національного агентства
з питань запобігання корупції

27 травня 2021 року № 277/21

**ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
про уповноважений підрозділ (уповноважену особу)
з питань запобігання та виявлення корупції**

I. Загальні положення

1. Це Типове положення визначає основні завдання, функції та права уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції (далі – уповноважений підрозділ (уповноважена особа)).

2. У цьому Типовому положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання корупції» (далі – Закон).

3. Уповноважений підрозділ утворюється у державному органі, органі влади Автономної Республіки Крим, органі місцевого самоврядування, територіальному (міжрегіональному) органі, державному цільовому фонду, підприємстві, установі, організації, перелік яких визначений у частині першій статті 13¹ Закону (далі – відповідний орган), як самостійний та функціонально незалежний структурний підрозділ з метою організації та здійснення заходів із запобігання та виявлення корупції, передбачених Законом.

Уповноважена особа призначається на окрему посаду, утворену у штатному розписі відповідного органу, на яку покладено повноваження з виконання функцій уповноваженої особи. Уповноважена особа може визначатися шляхом покладення на одного з працівників відповідного органу функцій уповноваженої особи.

Визначення працівника відповідного органу уповноваженою особою не повинно призводити до реального чи потенційного конфлікту інтересів у зв'язку з виконанням таким працівником повноважень уповноваженої особи.

У разі відсутності уповноваженої особи у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, перебуванням у відпустці та з інших причин, її обов'язки виконує інша особа (за її згодою), визначена керівником відповідного органу.

4. Керівник відповідного органу забезпечує гарантії незалежності уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) від впливу чи втручання у його (її) роботу.

Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) забезпечується окремим службовим приміщенням, матеріально-технічними засобами, необхідними для виконання покладених на нього (неї) завдань.

5. Втручання у діяльність уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) під час здійснення ним (нею) своїх повноважень, а також покладення на уповноважений підрозділ (уповноважену особу) обов'язків, що не належать або виходять за межі його (її) повноважень чи обмежують виконання покладених на нього (неї) завдань, забороняється.

6. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, а також указами Президента України і постановами Верховної Ради України, актами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, у тому числі цим Типовим положенням.

7. Працівникам уповноваженого підрозділу (уповноваженій особі) забороняється розголошувати інформацію з обмеженим доступом, отриману у зв'язку з виконанням службових обов'язків, крім випадків, установлених законом.

II. Основні завдання та функції уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи)

1. Основними завданнями уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) є:

1) розроблення, організація та контроль за проведенням заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією;

2) організація роботи з оцінки корупційних ризиків у діяльності відповідного органу, підготовки заходів щодо їх усунення, внесення відповідних пропозицій керівнику відповідного органу;

3) надання методичної та консультаційної допомоги з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції;

4) здійснення заходів з виявлення конфлікту інтересів, сприяння його врегулюванню, інформування керівника відповідного органу та Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;

5) перевірка факту подання декларацій суб'єктами декларування та повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному відповідно до Закону порядку;

6) здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, у тому числі у територіальних (міжрегіональних) органах, на підвідомчих підприємствах, в установах та організаціях (далі – юридичні особи, що належать до сфери управління відповідного органу);

7) розгляд повідомень про порушення вимог Закону, у тому числі у територіальних (міжрегіональних) органах та юридичних особах, що належать до сфери управління відповідного органу;

8) здійснення повноважень у сфері захисту викривачів відповідно до Закону;

9) інформування керівника відповідного органу, Національного агентства або інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції у випадках, передбачених законодавством, про факти порушення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції.

2. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) відповідно до покладених на нього (неї) завдань:

1) розробляє проєкти актів з питань запобігання та виявлення корупції у відповідному органі;

2) надає працівникам відповідного органу, його структурним підрозділам методичну та консультаційну допомогу з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції;

3) здійснює контроль за дотриманням антикорупційного законодавства у відповідному органі, його територіальних (міжрегіональних) органах та юридичних особах, що належать до сфери управління відповідного органу;

4) здійснює координацію діяльності уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) територіальних (міжрегіональних) органів та юридичних осіб, що належать до сфери управління відповідного органу;

5) взаємодіє з уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) інших відповідних органів, Національним агентством, іншими спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції;

6) за результатами роботи за звітний рік надає до Національного агентства інформацію щодо своєї діяльності до 10 лютого року, наступного за звітним;

7) у разі зміни структури, штатної чисельності, контактних даних, а також керівника уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) повідомляє про це Національне агентство протягом десяти робочих днів;

8) організовує роботу з оцінки корупційних ризиків у діяльності відповідного органу, підготовки заходів щодо їх усунення, вносить керівнику відповідного органу пропозиції щодо таких заходів, залучається для виконання цих функцій до роботи комісії з оцінки корупційних ризиків;

9) забезпечує підготовку антикорупційної програми відповідного органу (іншого документа за результатами оцінки корупційних ризиків та визначення заходів з їх усунення – для відповідного органу, який не має обов'язку затверджувати антикорупційну програму), змін до неї, подання її на погодження та моніторинг її виконання;

10) здійснює підготовку звітів за результатами періодичного моніторингу та оцінки виконання антикорупційної програми, а також надає пропозиції щодо внесення змін до неї;

- 11) щопівроку надає Національному агентству інформацію щодо виконання заходів, передбачених антикорупційною програмою відповідного органу;
- 12) візує проекти актів з основної діяльності, адміністративно-господарських питань, кадрових питань (особового складу) залежно від їх видів;
- 13) вживає заходів з виявлення конфлікту інтересів та сприяє його врегулюванню, інформує керівника відповідного органу та Національне агентство про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;
- 14) надає консультаційну допомогу в заповненні декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- 15) проводить перевірку факту подання суб'єктами декларування, які працюють у відповідному органі (працювали або входять чи входили до складу утвореної у відповідному органі конкурсної комісії, до складу Громадської ради добroчесності), відповідно до частини першої статті 51² Закону декларацій та повідомляє Національне агентство про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному законодавством порядку;
- 16) співпрацює з викривачами, забезпечує дотримання їхніх прав та гарантій захисту, передбачених Законом;
- 17) надає працівникам відповідного органу або особам, які проходять у ньому службу чи навчання або виконують певну роботу, методичну допомогу та консультацію щодо здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону та захисту викривачів, проводить внутрішні навчання з цих питань;
- 18) організовує роботу внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень вимог Закону, отримує та організовує розгляд повідомленої через такі канали інформації;
- 19) здійснює перевірку отриманих повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;
- 20) інформує керівника відповідного органу, Національне агентство або інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції у випадках, передбачених законодавством, про факти, що можуть свідчити про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та інших порушень вимог Закону працівниками відповідного органу;
- 21) здійснює моніторинг Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, з метою забезпечення дотримання відповідним органом вимог частини першої статті 59 та частини другої статті 65¹ Закону;

22) повідомляє у письмовій формі керівника відповідного органу про вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, та інших порушень вимог Закону працівниками відповідного органу з метою забезпечення дотримання вимог частин другої, четвертої та п'ятої статті 65¹ Закону;

23) у разі отримання офіційної інформації стосовно вчинення працівником відповідного органу корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією, здійснює моніторинг офіційного вебпорталу «Судова влада України», Єдиного державного реєстру судових рішень з метою отримання інформації щодо результатів розгляду відповідної справи судом;

24) організовує роботу та бере участь у службовому розслідуванні, яке проводиться з метою виявлення причин та умов, що призвели до вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконання вимог Закону в інший спосіб, за поданням спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції або приписом Національного агентства;

25) інформує Національне агентство у разі ненаправлення службою управління персоналом відповідного органу засвідченої в установленому порядку паперової копії розпорядчого документа про накладення дисциплінарного стягнення та інформаційної картки до розпорядчого документа про накладення (скасування розпорядчого документа про накладення) дисциплінарного стягнення на особу за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень для внесення відомостей до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;

26) веде облік працівників відповідного органу, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

27) здійснює інші заходи щодо запобігання та виявлення корупції.

ІІІ. Права уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи)

1. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) з метою виконання покладених на нього (ней) завдань має право:

1) мати доступ до документів та інформації, розпорядником яких є відповідний орган, з урахуванням обмежень, встановлених законом, робити чи отримувати їх копії;

2) витребувати від інших структурних підрозділів відповідного органу документи або їх копії, у тому числі ті, що містять інформацію з обмеженим доступом (крім державної таємниці);

3) здійснювати обробку інформації, у тому числі персональних даних, з дотриманням законодавства про захист персональних даних;

4) викликати та опитувати осіб, дії або бездіяльність яких стосуються повідомлених викривачем фактів, у тому числі керівника, заступників керівника відповідного органу;

5) звертатися до Національного агентства щодо порушених прав викривача, його близьких осіб;

6) вносити керівнику відповідного органу (суб'єкту призначення) подання про притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників відповідного органу, винних у порушенні Закону;

7) виконувати інші визначені Законом повноваження, спрямовані на всебічний розгляд повідомлень про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та інших порушень вимог Закону, у тому числі повідомлень викривачів, захист їхніх прав і свобод;

8) отримувати від посадових та службових осіб відповідного органу письмові пояснення з приводу обставин, що можуть свідчити про порушення вимог Закону щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та інших передбачених вимог, обмежень та заборон;

9) брати участь та проводити для працівників відповідного органу внутрішні навчання, а також ініціювати проведення нарад з питань запобігання і виявлення корупції;

10) надсиляти за підписом керівника уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) запити до територіальних (міжрегіональних) органів, юридичних осіб, що належать до сфери управління відповідного органу, з метою отримання від них інформації та матеріалів, необхідних для виконання покладених на уповноважений підрозділ (уповноважену особу) завдань;

11) ініціювати перед керівником відповідного органу питання проведення перевірки стану організації роботи із запобігання і виявлення корупції у територіальних (міжрегіональних) органах та юридичних особах, що належать до сфери управління відповідного органу;

12) проводити аналіз потенційних та наявних контрагентів відповідного органу і надавати інформацію про них керівникові відповідного органу;

13) витребувати від структурних підрозділів відповідного органу інформацію щодо виконання заходів, передбачених антикорупційною програмою відповідного органу (іншим документом за результатами оцінки корупційних ризиків та визначення заходів з їх усунення – для відповідного органу, який не має обов'язку затверджувати антикорупційну програму);

14) вести листування з уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) інших відповідних органів, Національним агентством, іншими спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції з питань, що належать до компетенції уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи);

15) надавати на розгляд керівника відповідного органу пропозиції щодо уdosконалення роботи уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи).

IV. Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа)

1. Уповноважений підрозділ очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади в порядку, передбаченому законодавством.

2. Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) підзвітний і підконтрольний керівникові відповідного органу.

3. Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) забезпечує своєчасність і повноту виконання завдань та обов'язків уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи).

Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, іншого державного органу, юрисдикція якого поширюється на всю територію України, забезпечує проведення перевірок стану організації роботи із запобігання та виявлення корупції у територіальних (міжрегіональних) органах і юридичних особах, що належать до сфери управління відповідного державного органу.

Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) обласної державної адміністрації забезпечує проведення перевірок стану організації роботи із запобігання та виявлення корупції у районних державних адміністраціях та юридичних особах, що належать до сфери управління відповідної обласної державної адміністрації.

Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) районної державної адміністрації забезпечує проведення перевірок стану організації роботи із запобігання та виявлення корупції в юридичних особах, що належать до сфери управління відповідної районної державної адміністрації.

Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) Київської, Севастопольської міської державної адміністрації забезпечує проведення перевірок стану організації роботи із запобігання та виявлення корупції в районних у містах Києві та Севастополі державних адміністраціях відповідно та юридичних особах, що належать до сфери управління відповідної міської державної адміністрації.

Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) районної у місті Києві, Севастополі державної адміністрації забезпечує проведення перевірок стану організації роботи із запобігання та виявлення корупції у юридичних особах, що належать до сфери управління відповідної районної у місті Києві, Севастополі державної адміністрації.

4. Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) підписує та направляє повідомлення до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції щодо порушень вимог Закону працівниками відповідного органу, у тому числі керівником відповідного органу.

5. Керівник уповноваженого підрозділу визначає окрему особу, відповідальну за реалізацію повноважень із захисту викривачів, а у разі її тимчасової відсутності – іншу особу, яка виконуватиме такі повноваження.

6. Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) державного органу, юрисдикція якого поширюється на всю територію України, може бути звільнений за ініціативою керівника, за умови надання згоди Національним агентством у встановленому законодавством порядку.

**Керівник
Департаменту запобігання
та виявлення корупції**

Сергій ДЕРКАЧ